

Työterveyslaitos

TUTKIMUS-
TIEDOTE

Euroopan unionin
osarahoittama

Neuromoninaisuus työelämässä – ratkaisuja työpaikoille kestävien työurien edistämiseksi (NEMO)

Pyydämme sinua osallistumaan Työterveyslaitoksen tutkimushankkeeseen, jossa kehitetään ratkaisuja työpaikoille neuromoninaisuuden huomioimiseen. Toteutamme hankkeessa kyselyn, jonka aiheena on neurovähemmistöihin kuuluvien kokemukset työelämästä ja työnhausta. Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista.

Miksi tutkimus tehdään?

Neuromoninaisuus työelämässä on vielä varsin vähän selvitetty aihe, ja erityisesti tutkimukseen perustuva käytännönläheinen ohjeistus ja sovellettava tieto puuttuvat työpaikoilta. Neuromoninaisuus tarkoittaa ihmisten välisiä eroja aivojen ja hermoston toiminnassa, mikä näkyy erilaisuutena esimerkiksi aistitiedon käsittelyssä tai asioiden oppimisessa. On arvioitu, että noin 15–20 prosentilla ihmisistä nämä piirteet poikkeavat tyypillisenä pidetystä, ja usein puhutaankin neurovähemmistöistä. Neurovähemmistötkin ovat piirteiltään kuitenkin hyvin moninaisia, mutta usein niihin luetaan esimerkiksi ADHD, autismin kirjon piirteet sekä oppimisvaikeudet. Työelämässä nämä erot voivat näkyä haasteina tai vahvuuksina eri tehtävissä.

NEMO-hankkeen tavoitteena on lisätä työpaikkojen osaamista neuromoninaisuuden huomioimisessa työpaikoilla sekä valmiuksia huomioida neurovähemmistöjen tarpeet rekrytoinnissa (työhön hakemisessa ja palkkaamisessa) sekä työn arjessa. Tähän tarvitsemme tietoa neurovähemmistöihin kuuluvilta henkilöiltä.

Pyydämme sinua **osallistumaan kyselyyn**, jos koet kuuluvasi johonkin neurovähemmistöön (kuten esimerkiksi ADHD, autismin kirjo, oppimisvaikeudet) ja sinulle on kertynyt kokemusta työelämästä tai olet hakenut tai hakemassa töitä. Kyselyssä kartoitetaan neurovähemmistöihin kuuluvien työelämäkokemuksia ja työhyvinvointia sekä näkemyksiä työnhausta, työkyvyn tuesta ja työn muokkauksen tarpeista.

Kyselyyn vastaamalla saat mahdollisuuden nostaa esiin kokemuksiasi ja ehdottaa keinoja, joilla neurovähemmistöihin kuuluvien työntekijöiden ja työnhakijoiden tarpeisiin työelämässä voidaan paremmin vastata.

Tutkimuksessa kerättyä tietoa käytetään hankkeen kehittämistyössä, jossa etsitään käytännön ratkaisuja ja toimintatapoja työpaikoille. Lisäksi tehdään raportti, tieteellisiä julkaisuja ja julkaistaan verkkomateriaali. Verkkomateriaali on avoimesti saatavilla oleva sivusto, jossa on tietoa ja työkaluja neuroystävällisten työpaikkojen kehittämiseksi. Vastauksia voidaan käyttää anonymisti, mikä tarkoittaa, ettei sinua tai mahdollista työpaikkaasi voida niistä tunnistaa. Tutkimuksen tuloksista viestitään julkisuudessa. Hankkeen tuloksista ja julkaisuista löydät tietoa hankkeen verkkosivuilta.

Miten tutkimus tehdään?

Sinua pyydetään vastaamaan sähköiseen verkkokyselyyn. Siihen pääsee julkisen linkin kautta, mikä tarkoittaa, ettei mitään erillistä kirjautumista tai salasanaa tarvita, ja kysely on avoin kaikille. Linkkiä jaetaan muun muassa sosiaalisessa mediassa ja eri järjestöjen välityksellä. Tavoitteenamme on, että kyselyyn käy vastaamassa 250–500 henkilöä. Voit vastata kyselyyn itsellesi sopivana aikana. Kyselyn täyttäminen vie aikaa noin 10–30 minuuttia riippuen missä määrin vastaat avokysymyksiin. Kyselyn kieli ei ole selkokieltä, mutta siinä on pyritty käyttämään mahdollisimman selkeää kieltä.

Osallistuminen on vapaaehtoista, ja voit keskeyttää vastaamisen milloin tahansa. Arvostamme suuresti panostasi ja uskomme, että vastauksesi auttavat meitä saamaan arvokasta tietoa neurovähemmistöihin kuuluvien työelämäkokemuksista. Tämä tutkimus on kertatutkimus, eli se toteutetaan yhden kerran, eikä sitä toisteta. Vastaamalla kyselyyn annat suostumuksesi osallistua tutkimukseen.

Mitä tietoja kerätään?

Kyselyn aiheita ovat kokemuksesi työnhausta, työstä, työtyytyväisyydestä, työhyvinvoinnista sekä mahdollisista mukautuksista työssä. Sinulta kysytään myös neurovähemmistöön kuulumisestasi. Kyselyssä on sekä monivalintakysymyksiä että avoimia kysymyksiä.

Kysely on täysin anonymi, mikä tarkoittaa, että emme kerää mitään henkilötietoja. Toisin sanoen emme kerää tietoja, joiden avulla sinut voisi tunnistaa. Vastauksesi käsitellään luottamuksellisesti, eikä niitä voi yhdistää sinuun henkilökohtaisesti.

Kuka tekee tutkimuksen ja milloin?

Työterveyslaitos toteuttaa hankkeen 1.9.2025–31.12.2027. Kyselyyn on mahdollista vastata touko-kesäkuun 2026 aikana. Toivomme vastauksia mahdollisimman pian. Työterveyslaitos omistaa kerättävät tutkimusaineistot. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama (Euroopan sosiaalirahasto, ESR+).

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Kysyttävää? Ota yhteyttä meihin!

Hanna Keränen

tutkimuksen vastuullinen johtaja
Työterveyslaitos
+358 30 474 1234
hanna.keranen@ttl.fi

Barbara Bergbom

kyselyn yhteyshenkilö Työterveyslaitos
+358 30 474 1234
barbara.bergbom@ttl.fi

Tutustu hankkeeseen osoitteessa: ttl.fi/nemo

Lisätietoa tutkimukseen osallistumisesta ja tietosuojasta

Haluatko osallistua vapaaehtoiseen tutkimukseen

Työterveyslaitos on suomalainen työhyvinvoinnin asiantuntija. Teemme paljon tieteellistä tutkimusta. Sinua on pyydetty osallistumaan tieteelliseen tutkimukseen nimeltä "Neuromoninaisuus työelämässä – ratkaisuja työpaikoille kestävien työurien edistämiseksi (NEMO)".

Tutkimukseen osallistuminen on sinulle täysin vapaaehtoista ja voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen. Voit myös tutkimuksen aikana milloin tahansa keskeyttää osallistumisen ja jättää kyselyyn vastaamisen kesken.

Tietoja käsitellään turvallisesti

Käsitlemme tietojasi lainmukaisesti, turvallisesti ja luottamuksellisesti. Käytämme IT-palveluntarjoajia, jotka tarjoavat meille tekniset ratkaisut tietojen käsittelyä varten. Tietoja käsitellään kullekin tiedolle soveltuvassa ja tietoturvalisessä IT-palvelussa. Työterveyslaitoksella on sopimus kunkin IT-palveluntarjoajan kanssa ja tietojen käsittelyn ehdoista ja vaatimuksista on sovittu. Saat halutessasi lisätietoa palveluntarjoajista tutkimuksen vastuuhenkilöltä tai tietosuojavastaavalta.

Tutkimustulosten raportointi

Teemme aineistosta raportin, tieteellisiä julkaisuja ja muita tutkimukseen liittyviä julkaisuja kuten tiedotteita. Saatua tietoa käytetään hankkeessa tehtävässä kehittämistyössä sekä verkkomateriaalin kehittämisessä.

Raportoimme tulokset siten, että yksittäisiä osallistujia tai heidän mahdollisia työpaikkojaan ei ole mahdollista tunnistaa. Emme anna yksittäistä työntekijää koskevia tietoja työnantajalle.

Aineiston säilytys, luovutukset ja jatkokäyttö

Kansallisarkisto on määrännyt Työterveyslaitoksen tutkimusaineistot pysyvästi säilytettäväksi. Tämän vuoksi tutkimuksen päätyttyä säilytämme aineiston pysyvästi Työterveyslaitoksen arkistossa.

On mahdollista, että aineistoa käytetään myöhemminkin tutkimukseen. Aineistoa voidaan luovuttaa myös muille tutkimusta tekeville tahoille lain sallimilla tavoilla. Jatkokäytöstä informoidaan tarvittaessa Työterveyslaitoksen verkkosivuilla tai muiden tutkimusta tekevien tahojen kautta.

Ota yhteyttä tarvittaessa

Jos sinulla on kysymyksiä, ota yhteyttä tutkimuksen vastuuhenkilöön tai tietosuojavastaavaan. Annamme mielellämme lisätietoja:

Rekisterinpitäjä

Työterveyslaitos
PL 40
00032 Työterveyslaitos
p. 030 4741 (vaihde)

Tutkimuksen vastuuhenkilö

Hanna Keränen, erikoislääkäri
Hoitajanrinne 1
90220 Oulu
p. 030 474 2119
hanna.keranen@ttl.fi

Työterveyslaitoksen tietosuojavastaava

p. 030 474 2429
tsv@ttl.fi
<https://www.ttl.fi/tietosuoja>